

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.001.08.2018
P/18/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2017 roku
Jednostka kontrolowana	Areszt Śledczy w Łodzi, ul. Smutna 21, 91-729 Łódź
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pułkownik Jarosław Góra, Dyrektor Aresztu Śledczego w Łodzi od 5 lipca 2017 roku. Poprzednio Dyrektorem Aresztu był pułkownik Grzegorz Królikowski, od 15 lutego 2016 roku do 30 czerwca 2017 roku. (dowód: akta kontroli str. 3)
Podstawa prawna	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Łodzi
Kontroler	Piotr Rydygier, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/3/2018 z dnia 3 stycznia 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1–2)

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli² było dokonanie oceny wykonania planu finansowego Aresztu Śledczego w Łodzi³ na 2017 r. pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2017 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były w szczególności następujące działania kontrolne:

- analiza realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontrola przestrzegania ustalonych limitów wydatków oraz analiza stanu zobowiązań,
- kontrola wybranej próby wydatków, prawidłowości dokonywania zmian w planie wydatków, wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych i jednego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego,
- analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań.

Szerszy opis działań kontrolnych przedstawiono w części V. Wyniki kontroli

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 524; dalej: „Ustawa o NIK”.

² Zgodnie z założeniami programu kontrola została przeprowadzona w trybie uproszczonym.

³ Dalej zwanego Aresztem.

III. Charakterystyka kontrolowanej jednostki

Areszt to jednostka penitencjarna powołana do wykonywania tymczasowego aresztowania. Dyrektor Aresztu, podległy Dyrektorowi Okręgowemu Służby Więziennej w Łodzi, wykonywał także na rzecz Inspektoratu zadania polegające m.in. na zabezpieczeniu obiektu użytkowanego przez Inspektorat oraz zabezpieczeniu prawidłowego toku służby na stanowisku służby dyżurnej Inspektoratu. Ponadto wykonywał na rzecz jednostek organizacyjnych m.in. zadania z zakresu naprawy i konserwacji sprzętu łączności radiowej oraz obsługi magazynowej służby mundurowej.

Dyrektor Aresztu był dysponentem trzeciego stopnia. Plan finansowy Aresztu realizowany był w części 37 *Sprawiedliwość*, w dziale 755 *Wymiar sprawiedliwości*, rozdziale 75512 *Więziennictwo*.

W roku 2017 dochody budżetowe Aresztu wyniosły 68,8 tys. zł i były wyższe o 97,1% od planu (34,9 tys. zł). Wydatki budżetu państwa wyniosły 35.112 tys. zł, co stanowiło prawie 100% planu po zmianach (35.119 tys. zł). Areszt nie realizował w 2017 roku wydatków z budżetu środków europejskich.

(dowód: akta kontroli, str. 4–16, 34–37)

IV. Ocena

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁴ wykonanie planu finansowego na 2017 r. Aresztu Śledczego w Łodzi.

W toku opisanych powyżej działań kontrolnych we wszystkich obszarach wymienionych przy opisie celu i zakresu kontroli nie wykryto nieprawidłowości.

V. Wyniki kontroli

1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

W 2017 r. Areszt zrealizował dochody w wysokości 68,8 tys. zł, głównie z tytułu wpływów z różnych dochodów (46,5 tys. zł), kar i odszkodowań wynikających z umów (8,7 tys. zł) oraz rozliczeń z lat ubiegłych (6,3 tys. zł). Były one wyższe o 33,9 tys. zł, tj. o 97,1%, od dochodów zaplanowanych na 2017 r. (34,9 tys. zł) i o 23,6 tys. zł, tj. o 52,3%, od dochodów wykonanych w 2016 r. (45,2 tys. zł).

Na wyższą niż planowano realizację dochodów wpłynęły przede wszystkim zwiększone wpływy z różnych dochodów (o 22,3 tys. zł), które obejmowały m.in. wynagrodzenia płatnika, koszty zastępstwa procesowego, obciążenia funkcjonariuszy przy zwolnieniach oraz należności od kontrahentów.

W porównaniu z rokiem poprzednim uzyskano większe dochody głównie z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów, rozliczeń z lat ubiegłych i sprzedaży składników majątkowych.

(dowód: akta kontroli, str. 17, 24, 25, 31-38, 41,42)

Na koniec 2017 r. należności pozostałe do zapłaty z tytułu dochodów budżetowych⁵ były w całości zaległościami i wyniosły 175,3 tys. zł. Dotyczyły one głównie kosztów zastępstwa procesowego (155,3 tys. zł). W porównaniu do roku 2016 należności i zaległości były wyższe o 51,9 tys. zł, tj. o 42%, głównie w wyniku niskiej skuteczności egzekwowania kwot zasądzonych przez sądy. Dłużnicy z reguły nie posiadali środków finansowych ani majątku, często były to osoby długotrwale

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

⁵ Według sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

osadzone w jednostkach penitencjarnych, równocześnie zadłużone z innych tytułów. Z uwagi na powyższe zaległości z tytułu kosztów zastępstwa procesowego wzrosły o 50,9 tys. zł.

(dowód: akta kontroli, str. 18, 27-30, 38, 41,42, 59, 60, 121–122)

2. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

Wydatki Aresztu zostały zrealizowane w kwocie 35.112 tys. zł, co stanowiło prawie 100% planu po zmianach (35.119 tys. zł). W porównaniu do roku 2016 wydatki wzrosły o 3.441,3 tys. zł, tj. o 10,9%, głównie w związku z poniesieniem wyższych nakładów na wydatki inwestycyjne (o 3.038,3 tys. zł).

(dowód: akta kontroli, str. 19–22, 43–48, 215–217)

W 2017 r. plan wydatków Aresztu został zwiększony z rezerwy celowej (pozycja 64) o 417,6 tys. zł, z przeznaczeniem na przedsięwzięcia określone w Programie Modernizacji Służby Więziennej. Środki te wydatkowano w kwocie 410,7 tys. zł, tj. w 98,3%.

Analiza wykorzystania rezerw (100%) wykazała, że wydatki wynikały z faktycznych potrzeb Aresztu i poniesione zostały na cele określone w ww. Programie, tj. na:

- uposażenia funkcjonariuszy – 146 tys. zł,
- zakup pojazdu Ford Transit Connect – 89,9 tys. zł,
- zakup system szafek depozytowych do przechowywania kluczy – 79,2 tys. zł,
- zatrudnienie lekarza stomatologa – 55 tys. zł,
- zakup unitu stomatologicznego – 36,9 tys. zł,
- wynagrodzenia osobowe pracowników cywilnych – 3,7 tys. zł,

Wydatki majątkowe ze środków pochodzących z rezerw poniesione zostały po przeprowadzeniu postępowań wyłaniających wykonawców w trybie zgodnym z postanowieniami wewnętrznego Regulaminu udzielania zamówień. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wyłączenia stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁶.

(dowód: akta kontroli, str. 61–120, 123–211)

Szczegółowym badaniem pod kątem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności dokonywania w 2017 r. wydatków objęto 44 wydatki o wartości 4.506,3 tys. zł, tj. 12,8%. Próbkę do badania dobrano metodą monetarną⁷ z pozapłacowych wydatków budżetu państwa. Wylosowane dowody dotyczyły wydatków majątkowych (13 na łączną kwotę 3.499,1 tys. zł), wydatków bieżących jednostek budżetowych (29 na łączną kwotę 834,5 tys. zł) i świadczeń na rzecz osób fizycznych (dwa na łączną kwotę 172,7 zł). Badanie potwierdziło, że dokonane zakupy i usługi służyły realizacji celów Aresztu. Wszystkie wydatki zostały rzetelnie skalkulowane, zrealizowane do wysokości kwot ujętych w planie finansowym i terminowo opłacone.

(dowód: akta kontroli, str. 512–587)

W Areszcie terminowo opracowano i zamieszczono na stronie internetowej plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych oraz sporządzono i przekazano Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych roczne sprawozdanie o udzielonych w 2017 r. zamówieniach.

Kontrola jednego zamówienia publicznego o wartości 264,5 tys. zł⁸ pod nazwą „Dostawa montaż i uruchomienie fabrycznie nowego kotła parowego wraz z palnikiem i szafą sterowniczą kotła”, na którego realizację poniesione zostały

⁶ Dz. U. z 2017 r., poz. 1579 ze zm.

⁷ Metoda uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

⁸ Według zawartej umowy.

w 2017 r. najwyższe wydatki (264,5 tys. zł) spośród realizowanych zamówień, potwierdziła prawidłowe udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego. Zamówienie zostało zrealizowane zgodnie z umową. Areszt terminowo uregulował zobowiązanie.

(dowód: akta kontroli, str. 766–830)

Wydatki majątkowe wyniosły 4.831,6 tys. zł i były ponad czterokrotnie wyższe od tego rodzaju wydatków poniesionych w roku poprzednim (1.139,8 tys. zł). Środki te przeznaczono głównie na realizację dwóch inwestycji, tj. na budowę sieci ciepłej wody użytkowej wraz z systemem oszczędzania wody w oddziałach penitencjarnych Aresztu (1.895 tys. zł) oraz na rozbudowę i przebudowę kompleksu sali widzeń (1.888, 3 tys. zł). Pierwsza inwestycja została terminowo zrealizowana. Druga nie została zakończona w planowanym terminie, co skutkowało koniecznością zmniejszenia pierwotnie zaplanowanych na ten cel środków o 461,7 tys. zł. W konsekwencji na wydatki inwestycyjne przeznaczono łącznie 3.783,3 tys. zł, co stanowiło 89,1% planu pierwotnego (4.245 tys. zł) i 100% planu po zmianach. Z powodu opóźnień w realizacji inwestycji Areszt obciążył wykonawcę karą umowną w wysokości 24 tys. zł. Zadanie to miało zostać zakończone w 2018 r.

Pierwotny plan zakupów inwestycyjnych (294,8 tys. zł) został zwiększony w trakcie roku do 1.048,3 tys. zł (o 464,9 tys. zł). Zmiany w planie wynikały z faktycznych potrzeb jednostki. Przyznane środki zostały w pełni wykorzystane, głównie na zakup pojazdów (200,3 tys. zł), kotła parowego (264,5 tys. zł), kotła wodnego (205,7 tys. zł) oraz na inne środki trwale służące realizacji zadań Aresztu.

(dowód: akta kontroli, str. 47–48, 522–525, 825, 835–842)

Zobowiązania Aresztu na koniec 2017 r. wyniosły 1.569,4 tys. zł i w porównaniu do roku poprzedniego były niższe o 26,2 tys. zł, tj. o 1,6%. Dotyczyły one głównie nagród rocznych dla funkcjonariuszy (1.248,3 tys. zł, 79,5%) i zakupu energii (125,8 tys. zł, 8%).

Na koniec 2017 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne ani wydatki, które nie wygasły z upływem roku budżetowego. W trakcie roku nie wystąpiły także odsetki od nieterminowych płatności.

(dowód: akta kontroli, str. 47–48, 239–241, 250-511)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu wydatków budżetu państwa w 2017 r. Skontrolowane wydatki były gospodarne, zostały rzetelnie skalkulowane i wykorzystane na cele związane z funkcjonowaniem Aresztu.

3. Sprawozdawczość

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania przez Areszt rocznych sprawozdań za 2017 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),

- z wykonania planu finansowego państwowego funduszy celowego (Rb-33),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),
- w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2017 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach Aresztu były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość opracowania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(dowód: akta kontroli str. 25–40, 42, 34-53, 57, 243, 239–511, 585–765)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez Areszt sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Skontrolowane sprawozdania zostały sporządzone w prawidłowy sposób i terminowo przekazane.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

Łódź, dnia 23 marca 2018 r.

Kontroler
Piotr Rydygier
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Dyrektor
Przemysław Szewczyk

.....
podpis